

2014-2015

● 2014-2015

- 9 Gitte Juul
- 10 Karen Havskov Jensen og Klavs Weiss
- 11 Peter Olsen
- 12 Kasper Sørensen og Lauritz Rask

9

Gitte Juul At bygge videre på Seldes fortælling

Indbyggere i Selde er i fuld gang med at skabe ny cirkulation i landsbyen med fokus på fællesskabet. Private grunde er opkøbt og sat til disposition for opførelse af kunstprojekter, og nyanlagte stier på private jorder inviterer til vandring og sanselige oplevelser. Selde har på eget initiativ åbnet sine rum for nye muligheder.

Jeg griber disse muligheder og bygger videre på Seldes fortælling over tid, i takt med at jeg knytter relationer til byens borgere, og i forhold til de kræfter der er til rådighed. Udgangspunktet for mit projekt er at skabe et udsigtspunkt på en tom grund på Skivevej 44 i udkanten af Selde – og at skabe flere og nye måder at færdes på i Selde, frem for blot at køre igennem byen fra den ene ende til den anden.

Den overordnede idé er at binde landsbyen, landskabet og kunsten bedre sammen ved at gøre abstrakte matrikelskel til konkrete farbare passager, som vil kunne skabe en ny form for cirkulation i et mere kontinuerligt landskab på tværs af private ejendomsforhold. Tanken er at nye ruter i fremtiden vil kunne gøre det muligt for besøgende og beboere i Selde at orientere sig efter udsigtspunkter, krydspunkter med kunstinstitutioner og fælles opholdssteder – fremfor efter matrikelskel.

Sammenbinding af landsby, landskab og kunst.

Matrikelskel er ofte tydeligt markeret med hegn eller hæk. Gøres skellene til farbare passager, vil et nyt fletværk af landsby, landskab og kunst kunne give fodgængere i Selde et meget større rum. En del af fletværket er allerede etableret. Ved kunstværket SKY leder en sti rundt om Hans Jørgens Christensens ejendom. Stien vil kunne føre direkte over til Skivevej 44 – også kaldet Jordemodergrunden, hvor der tænkes opført et udsigtstårn. Fra udsigtstårnet kan stien føres videre til Stadionvej via markskel/dyrefold og Gartnerigrunden, som er opkøbt af Herman Jensen og som kunne blive til en fin botanisk have. Ved stadion findes allerede planlagte ruter gennem landsbyen som en del af »Programmet for Områdefornyelse i Selde«. Det nye sammenflettende rutesystem og dets krydspunkter vil kunne bidrage til Seldes udvikling såvel som skabe lokalhistorie ved at iværksætte noget nyt og samtidig fortælle om fortiden. Ruterne behøver ikke være permanente, men kunne være dynamiske og blive justeret løbende i takt med at krydspunkter skifter karakter eller matrikler skifter ejere. Dette vil betyde at lodsejere kan hægte sig af og på rutesystemet efter behov.

Jordemoderhuset var i to etager og fra husets gavlvindue var der en fin udsigt over landskabet og fjorden.

Hans Jørgen og Gitte monterer »Vindue til Verden«.

Jordemodergrunden og Udsigtstårnet

EU- og statsfinansierede støtteordninger muliggør nedrivning af bygninger der ikke længere har markedsverdi i de skrumpende landdistrikter. I mange affolkede landsbyer rives de forladte huse ned for ikke at skræmme potentielle tilflyttere væk. Denne strategi har udtyndede landsbystrukturer med mange græsbeklædte arealer til følge – arealer som kan have stor betydning for landsbyernes fremtidige identitet. I Selde undgås denne udtynding ved at landsbyen har valgt at samarbejde med kunstnere om at forme en fremtidig identitet.

I 2014 blev jeg inviteret til at skabe et udsigtstårn på matriklen Skivevej 44. Tidligere husede grunden landsbyens jordemoderklinik – et hus som mange af byens borgere havde et forhold til. Huset var i to etager; den øverste med fin udsigt over landskabet og fjorden fra gavlvinduet. Da huset havde stået tomt længe og var i forfald, blev det opkøbt og revet ned. Grunden blev tilsået med græs og stillet til rådighed for kunsten og fællesskabet.

Et tårn på Jordemodergrunden kan blive et krydspunkt i det nye stisystem. Tårnet vil kunne blive landsbyens nye mødested, hvorfra man kan nyde udsigten over fjorden og få indsigt i Seldes fremtid ved at samles til diskussion om landsbyens udvikling.

I 2014 startede jeg en ny fortælling om Jordemodergrunden i samarbejde med mine to lokale mentorer, Herman Jensen og Hans Jørgen Christensen. Huset var revet ned, men erindringer om jordemoderklinikken og udsigten fra øverste etage var intakt. For at komme i gang såede vi 2958 solsikkefrø med henblik på at skabe en solsikkemark der hvor Jordemoderhuset tidligere havde ligget. Men det viste sig at murbrokkerne fra det nedrevne Jordemoderhus var deponeret på grunden, og derfor lykkedes det ikke for alle solsikkerne at komme op og blive mandshøje og rumdannende som planlagt. I stedet tog græsset over, og vi klippede et rum med pletvise solsikker ud i det høje græs. Rummet var placeret netop der hvor klinikens undersøgelsesrum lå – og med samme proportioner. En hvid væg blev indsat i rummet med et luftfoto der viste nye mulige ruter gennem Selde, en fotofrise der indikerede særlige steder på ruterne, og en collage der forestillede et udsigtstårn i et solsikkefelt på Jordemodergrunden – med passage videre ud i landskabet.

Mellem de små solsikker stod en model af udsigtstårnet i skala 1:10, bygget i trælister og bemalet krydsfinér. Et byggestillads i 5 meters højde blev opbygget for at skabe en fornemmelse af udsigten fra det fremtidige tårn. På stilladset var monteret et 'Vindue til Verden' der indrammede udsigten med et blafrende gardin i farver, der matchede de træfugle som flyver forbi Selde. Området rummer nemlig attraktive ynglesteder for træfugle på besøg henover som-

mer. Fugle på træk orienterer sig efter floder, bjergkæder og kyststrækninger – og ikke efter veje mellem økonomisk organiserede matrikelskel og private ejendomsforhold. I 2015 havde vi ikke mulighed for at arbejde videre på projektet. Vi fik dog rejst en mock-up af tårnet ved hjælp af otte kloakrør, som Herman havde i garagen, og en rulle gul byggesnor. Sat på højkant markerede kloakrørene – sammen med byggesnoren – et tredimensionelt omrids i fuld skala af det kommende tårn.

Projektet har modtaget støtte fra Nationalbankens Jubilæumsfond og Statens Kunstfonds projektstøtteudvalg for billedkunst. Projektet fortsætter i 2016.

Gitte Juul

For at kunne afprøve alternative former for arkitektfaglige synspunkter og processer arbejder jeg parallelt med etablerede tegnestuer, og indenfor et netværk af billedkunstnere, arkitekter, kommuner og institutioner. Den overordnede ambition er at koble erfaringer sammen med eksperimenter og at udfordre måden hvorpå vi tænker, skaber rum og bygger i en kompleks verden. Ved at pirke til nutiden søger jeg at åbne for nye fremtider der inddrager det, vi endnu ikke kan forestille os. Gennem en årrække har jeg haft fokus på at skabe projekter der foregår direkte i byens gader, på villaveje og på landsbytorve, hvor der arbejdes i fuld skala og ansigt til ansigt med lokalområdet. Projekterne tager afsæt i specifikke kontekster; inddrager aktuelle sociale, økonomiske og politiske situationer; arbejder ofte med en minimal økonomi; kræver en maksimal tilstedeværelse og en tillid til at det der sker undervejs kan bruges til noget. Generelt er jeg optaget af relationerne mellem hverdagsliv, fælles og private rum, magt- og ejerforhold, den stofflige verden og dens forskellige og til stadighed skiftende tilstande.

Frit efter stillbillede fra filmen *Everything is illuminated*.
Fotomontage: Gitte Juul

Jordemodergrunden 2015, videreudviklet med 1:1 mock-up af tårn, udført i kloakrør og gul byggesnor.

Kort der viser eksempler på fremtidige ruter og krydspunkter i Selde, der kan binde landskab, landsby og kunst sammen.
Fotomontage: Gitte Juul

Herman og Hans Jørgen går i højden.

Kobling til stien ved Stadionvej | Skovsti i skel mellem beboelse og marker | Marksti | Indgang til parksti i skellet til privat have | Fra parksti til Gartnerigrund | Opholdsplads ved Fiskedam | Sti til Botanisk Have

Sti gennem Botanisk Have | Hegnstrappe til græsmark | Sti gennem græsmark | Marksti i skel udenom græsmark | Sti fra Jordemodergrunden i hegnshejde | Jordemodergrunden som krydspunkt | Stisystem kobler sig på landsbyens stier

Eksempel på rute fra Stadionvej til Jordemodergrunden via Gartnerigrunden.
Fotomontage: Gitte Juul

Fernisering på Jordemodergrunden, Skulpturlandsby Selde 2014

Hans Jørgen og Gitte forestiller sig nye ruter i Selde.

Model af udsigtstårn i 1:10

